

UNIFORMER I UNIVERSITETSBIBLIOTEKER, DE FLESTE ANSATTE SIGER NEJ TAK

For ansatte på universitetsbibliotekerne er det generelt vigtigt at se præsentable og imødekommende ud. Det viser et nyt speciale fra Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA) på Københavns Universitet. De bærer også gerne et synligt navneskilt eller nøglesnor, mens de er på vagt. Flertallet af de ansatte er dog imod at indføre obligatoriske uniformer eller logotøj. De er bange for, at en uniform vil få dem til at ligne servicemedarbejdere i et discountsupermarked.

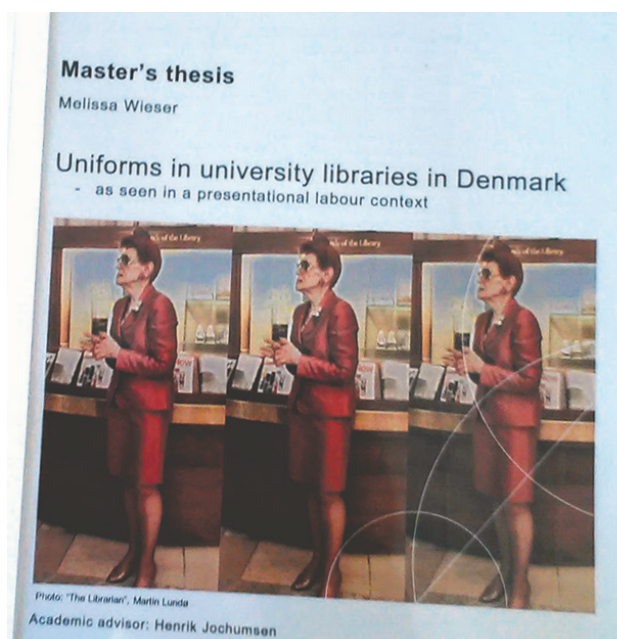
AF MELISSA WIESER, MEMW@ALLEROED.DK,
CAND.SCIENT.BIBL, ALLERØD BIBLIOTEK

I dag er det kun på Det Kongelige Bibliotek, at der bruges uniformer og logotøj til dagligt. Vagterne bruger uniform, og der er skabt en kollektion logotøj, som bæres af medarbejdere i Diamantinformation på Den Sorte Diamant. Medarbejderne skal bære et stykke tøj fra kollektionen, som består af t-shirts, skjorter, cardigan og dunvest med et synligt logo i brysthøjden.

Andre universitetsbiblioteker har benyttet t-shirts med særlig tryk eller logo i forbindelser med begivenheder og kampagner. Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek i København har tidligere brugt logo-t-shirts i det daglige arbejde, men er holdt op med det igen.

Brug af navneskilte, badges og nøglesnor med logo kan også betragtes som en form for uniformering og bruges på hovedparten af de danske universitetsbiblioteker. Specialet viser, at de ansatte har positive holdninger til brug af navneskilte og nøglesnor.

René Steffensen, biblioteksdirektør på CBS, der var censor på specialet, synes, at det er væsentligt at betragte udviklingen over tid. Idag er der flere, der har positive holdninger til brug af navneskilt: ”Da jeg startede min karriere, var der større modstand mod brug af navneskilte. Jeg havde en kollega, der trodsede påbuddet om navneskiltet ved at sætte det i hårspændet i sin knold i nakken”.

Holdninger til og opfattelser af uniformer

Mens jeg var ansat på Københavns Universitetsbibliotek, oplevede jeg vildt forskellige reaktioner fra mine kolleger, da der blev brugt logo t-shirts i forbindelser med studiemesser og lignende. Nogen synes, de var fede og havde selv lyst til at bruge dem i deres daglige arbejde, mens de var gruppevækkende for andre: ”Hvor herre bevares – skal vi nu til at gå i uniform?” Det blev inspirationen til mit speciale, hvor jeg gennemførte interviews og en spørgeskemaundersøgelse for at finde ud af, hvilke holdninger og opfattelser personalet havde om uniformer.

Foto: Melissa Wieser

*Logotøj benyttet af Københavns Universitetsbibliotek. a) T-shirt til IT-hotspot
b,c) T-shirts til studiemesse
d) Uldcardigan med broderet logo brugt i Diamantinformationen
e) T-shirt brugt på Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek
f) Dunvest brugt på Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek*

Hovedparten af de ansatte synes, at uniformer kan være med til at fremme brugerkontakt, men de finder dem alligevel ikke passende at bruge på et universitetsbibliotek, da de mener, at uniformer ikke signalerer viden. Nogle ansatte fandt ideen om brugen af uniformer positiv, da de ikke ville skulle vælge tøj om morgenen, og der ville være mindre slid på eget tøj. Andre påpegede problemer med dårlig kvalitet, pasform og at miste muligheden for at udtrykke sin personlige stil gennem tøjet.

De ansatte er bevidste om tøjvalget til deres vagt

De ansatte, jeg interviewede, fortalte, at de tænker på, hvad de skal tage på, når de skal have vagt. Generelt klæder de sig lidt bedre på, når de ved, de skal have publikumskontakt og skelner også mellem deres arbejdstøj og fritidstøj. Der er fokus på at se præsentabel ud, tøjet må ikke være slidt, heller ikke for formelt, og må ikke være alt for afslørende. De mandlige ansatte er meget i tvivl om, hvorvidt shorts og sandaler er passende beklædning til en vagt.

De biblioteksuddannede er mest imod logotøj og uniformer

Der er stor opbakning blandt de ansatte til at gå med navneskilt (70% af de adspurgte havde positive eller meget positive holdninger), mens der er ganske få medarbejdere, der har positive holdninger til at bruge en egentlig uniform designet til biblioteket (13%) eller tøj med bibliotekets logo (30%). Jeg fandt ud af, at der var mest modstand mod uniformer blandt ældre medarbejdere, medarbejdere der havde flere vagttimer om ugen, og medarbejdere der havde læst på IVA.

Henrik Jochumsen, lektor på IVA, der var vejleder på opgaven, fandt det særdeles interessant, at ansatte på universitetsbiblioteker, der havde studeret på IVA havde mere modstand mod uniformeringen end ansatte, der havde andre uddannelsesmæssige baggrunde. Han mener, at det kan hænge sammen med forestillingen om den klassiske bibliotekar som den kritiske – men frie – intellektuelle. En forestilling, der også har præget uddannelsen af bibliotekarer og som nok kan ligge fjernt fra uniformering og fokus på service.

Hvad kan biblioteker lære af servicefag?

I detailhandlen, turisme, og andre servicefag spiller de personlige, følelsesmæssige og æstetiske kompetencer en fremtrædende rolle. Det nytter ikke, at man har stort kendskab til inventaret på hylden, hvis man ikke forstår at sælge varen og give kunden en god oplevelse. Æstetiske og især følelsesmæssige kompetencer bør være noget, der prioriteres højt på bibliotekerne. Det er ikke nok at have vidende medarbejdere, de skal også formå at formidle deres viden på en måde, der bliver godt modtaget af lånerne.

Læs hele specialet online

Melissa Wieser, Uniforms in University Libraries in Denmark – as seen in a presentational labour context. http://pure.iva.dk/files/38034307/m.wieser_speciale.pdf